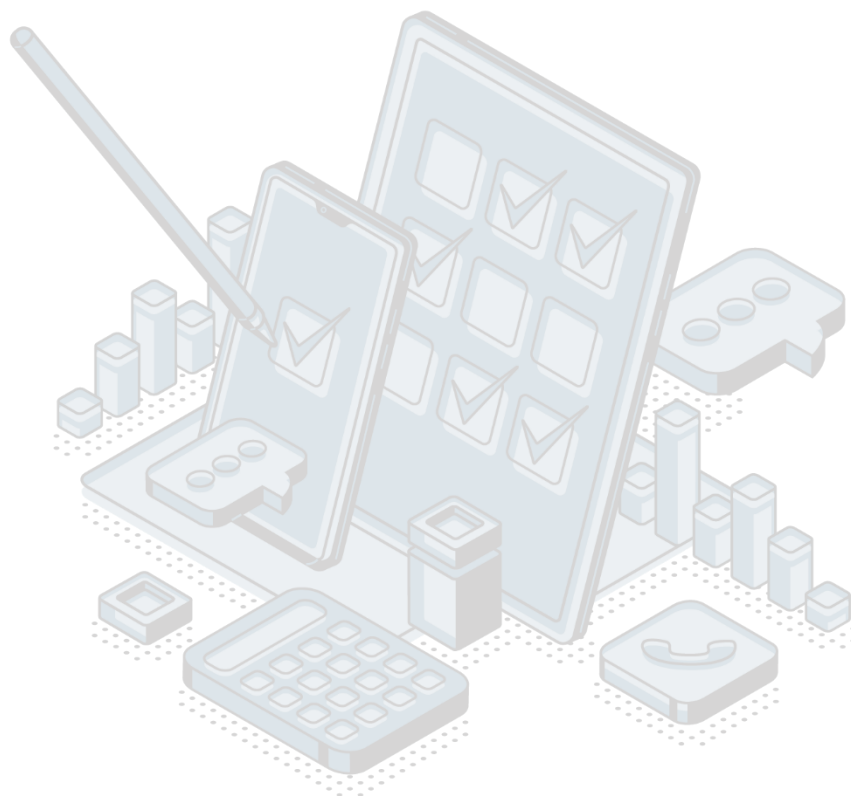

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Statistika Organske proizvodnje 2021

Odgovorno lice: Dragan Peković

Naziv odsjeka: Odsjek statistike poljoprivrede i ribarstva

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	3
1.5 Referentna geografska oblast	3
1.6 Koncepti i definicije	3
1.7 Klasifikacije	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka	5
1.14 Metod prikupljanja podataka	5
2. Relevantnost - Korisnici podataka	5
2.1 Potrebe korisnika	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	5
3.2 Uzoračka greška	5
Indikatori uzoračke greške	5
3.3 Neuzoračka greška	5
3.3.1 Greška obuhvata	6
Indikator greške obuhvata	6
3.3.2 Greška mjerenja	6
3.3.3 Greška neodaziva	6
Stopa neodaziva jedinica	6
Stopa neodaziva na temu	6
3.3.4 Greška u obradi podataka	6
Stopa imputacije	6
3.4 Sezonska prilagođavanja	6
3.5 Revizija podataka	6
3.5.1 Politika revizije podataka	6
3.5.2 Praksa revizije podataka	6
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	6
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	6
4.1 Pravovremenost	6
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	6
Vremenski jaz objave konačnih podataka	6
4.2 Tačnost objave podataka	7
5. Dostupnost i jasnoća	7
5.1 Kalendar objave podataka	7
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	7
5.3 Saopštenja	7
5.4 Publikacije	7
5.5 Online baza podataka	7
5.6 Dostupnost mikro podacima	7
5.7 Popunjenost metadata	7
6. Uporedivost	7
6.1 Prostorna uporedivost	7
6.2 Vremenska uporedivost	8
Indikator za uporedivost u vremenu	8

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Podaci o organskoj proizvodnji obuhvataju broj organskih poljoprivrednih proizvođača i prerađivača, korišteno poljoprivredno zemljište u organskoj poljoprivredi po kategorijama, ostvarene prinose usjeva i trajnih nasada, organski uzgojenu stoku po vrstama i organske proizvode životinjskog porijekla.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Upravi za statistiku pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koji su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Uprava za statistiku je potpisala više memoranduma o saradnji sa imaoćima administrativnih podataka (sa ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u junu 2013. godine).

Novi EU zakonodavni okvir (Statistics on Agricultural Input and Output - SAIO) je u toku uspostavljanja, tako da u organskoj statistici prethodna EU Reg 834/2007, koja daje pravni osnov za godišnje prikupljanje statistike organske proizvodnje stavlja se van snage. Postaje primjenjiva EU Reg 2018/848 Evropskog parlamenta i Vijeća o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda (ne sadrži pravni osnov za prikupljanje poljoprivredne statistike). Kao most između prethodnog i novog zakonodavstva do usvajanja SAIO regulative na snazi je ESS Sporazum o statistici organske proizvodnje, koji je ESSC odobrio 12. februara 2020. godine, stupio je na snagu 1. januara 2022. godine. Sporazum pokriva godišnje prikupljanje statističkih podataka o organskoj proizvodnji, prethodno uspostavljene u skladu sa EU Regulativom 834/2007. Sporazum će ostati operativan sve dok SAIO ne stupi na snagu.

1.3 Statističke jedinice

Administrativni izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorat za poljoprivredu) koje prethodno iste dobija od strane sertifikacionog tijela Monteorganica shodno Zakonu o organskoj proizvodnji ("Sl. list CG", br. 56/2013). Podaci su u skladu sa EU Regulativom 834/2007 i EU Regulativom 889/2008 kao i sa novim ESS Sporazumom o statistici organske proizvodnje, koji je ESSC odobrio 12. februara 2020. godine, stupio je na snagu 1. januara 2022. godine.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Poljoprivreda.

1.4.2 Statistička populacija

Istraživanjem su obuhvaćeni poljoprivredni proizvođači koji se nalaze u Registru subjekata organske proizvodnje u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora

1.6 Koncepti i definicije

- *Poljoprivreda se smatra organskom* ako je u skladu sa EU Regulativom 834/2007 od 28. juna 2007. o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i stavljanju van snage EU Regulativu 2092/91'). *Organska poljoprivreda* razlikuje se od ostalih metoda poljoprivredne proizvodnje po primjeni regulisanih standarda (proizvodnih pravila), obaveznih kontrolnih šema i posebne šeme označavanja.

Definisana površina obuhvata sve površine usjeva. Može uključivati sekundarne i druge usjeve, tako da se ne može striktno uporediti sa njima definicija korištene poljoprivredne površine (samo površina glavnih usjeva) u anketi o Istraživanju o strukturi farmi. Na osnovu nivoa sertifikacije, podaci se moraju izvesti o:

- *Potpuno sertifikovanoj površini* (= organska površina). Ispunjava sve uslove proizvodnje utvrđene gore navedenim regulativama.

- *Površina u periodu sertifikacije*. Ispunjava uslove upravljanja, ali je potreban vremenski period prije nego što se proizvodnja smatra organskom (u zavisnosti od vrste usjeva).

- *Ukupna površina*: zbir potpuno sertifikovane površine i površine u periodu sertifikacije.

Korištena poljoprivredna površina (UAA): Ukupna površina koju zauzimaju obradivo zemljište, stalni pašnjaci, stalni nasadi i oranice koje koristi gazdinstvo, bez obzira na vrstu posjeda ili da li se koristi kao zajedničko zemljište.

Stočarska proizvodnja znači proizvodnju domaćih životinja (uključujući pčele) pri čemu se proizvodnja smatra organskom ako je u skladu s pravilima utvrđenim u ovim Regulativama.

1.7 Klasifikacije

Podaci se izvještavaju prema vrsti operatera: Svi operateri (Poljoprivredni proizvođači, Poljoprivredni proizvođači koji su ujedno i prerađivači, Poljoprivredni proizvođači koji su ujedno i uvoznici), Poljoprivredni proizvođači – ostali (n.e.c.); Proizvođači akvakulture (Proizvođači vodenog bilja); Prerađivači (Prerađivači koji su ujedno i uvoznici, Prerađivači – ostalo (n.e.c.)); Uvoznici; Izvoznici i Ostali operateri (Ostali operateri – trgovci; Ostali operateri n.e.c.). Oni operateri koji sprovode nekoliko aktivnosti ubrajaju se u svaku relevantnu kategoriju.

Podaci se izvještavaju prema vrsti poljoprivredne površine i raspodjele po usjevima: Oranice (Žitarice, Suve mahunarke i proteinske kulture, Korjenasti usjevi, Industrijske kulture, Svježe povrće); Trajni pašnjaci (pašnjaci i livade); Trajni nasadi (Voće, Citrusi, Masline, Grožđe); Ugari i Kultivisane pečurke.

Podaci se izvještavaju i prema vrstama stoke (goveda; svinja; ovaca, koza); živine i pčela (po broju košnica).

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Jednom godišnje do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju godišnje, krajem juna tekuće godine za prethodnu godinu.

1.10 Metodologija

Metodologija za ovo istraživanje se može naći na našem sajtu na sledećem linku: <https://www.monstat.org/uploads/files/poljoprivreda/organska%20proizvodnja/metodologija/Methodolo%C5%A1ko%20uputstvo-Statistika%20organske%20proizvodnje.pdf>

U statističkom godišnjaku nalazi se dodatna metodološka objašnjenja.

1.11 Bazni period

Nije relevantno.

1.12 edinica mjere

Podaci dobijeni ovim istraživanjem izraženi su :

- 'Brojem operatora' (sve vrste operatora);
- U 'Hektarima';
- U 'Tonama' poljoprivrednih proizvoda.

1.13 Izvor podataka

Izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Direktorat za poljoprivredu).

1.14 Metod prikupljanja podataka

Administrativni izvor.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- 🇪🇺 Eurostat;
- 🇺🇳 FAO.

Nacionalni korisnici:

- 🇺🇳 Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- 🇺🇳 Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- 🇺🇳 Nevladine organizacije;
- 🇺🇳 Studenti;
- 🇺🇳 Istraživači;
- 🇺🇳 Mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sprovedla istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:

http://monstat.org/userfiles/file/KVALITET/2020/2_%20Izvestaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije relevantno .

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije relevantno.

Stopa imputacije

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu: <http://www.monstat.org/eng/page.php?id=1411&pageid=1411>.

3.5.2 Praksa revizije podataka

Nije dostupno.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Nije relevantno

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Nije relevantno

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Nije relevantno

4.2 Tačnost objave podataka

Ne postoji vremenska pauza između stvarnog dostavljanja podataka i ciljnog datuma. Svi podaci su objavljeni u skladu sa zakazanim datumom objavljivanja.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku: [Kalendar objavljivanja](#)

5.3 Saopštenja

Podaci se objavljuju u Statističkom Godišnjaku.

5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku: [Publikacije](#)

5.5 Online baza podataka

Nije dostupno.

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Indikatori dobijeni na osnovu podataka iz Statistike organske proizvodnje u potpunosti su uporedivi sa istim pokazateljima u zemljama EU, odnosno sa svim zemljama koje koriste istu metodologiju o Organskoj proizvodnji.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci Statistike organske proizvodnje su u potpunosti uporedivi tokom vremena i dostupni su od 2016. do 2021. godine na sajtu MONSTAT-a u dijelu Podaci, link: <https://monstat.org/cg/page.php?id=2036&pageid=2035>.

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.